

Omówienie wyników

Zastosowana metoda pozwoliła na osiągnięcie 64,4% wyproszzeń. Wyniki te są nieco niższe od rezultatów uzyskanych przez Polga i wsp. (7) w doświadczeniach eksperymentalnych przy użyciu Methalliburu. W doświadczeniach praktycznych nad synchronizacją rui przeprowadzanych z preparatem Turisynchron, szereg autorów otrzymało wyniki podobne do naszych (1, 5). W trakcie doświadczenia zebrano szereg obserwacji i spostrzeżeń, które mogą decydować o pomyślności zastosowania tej metody rozrodu przy wprowadzeniu jej do ferm hodowlanych trzody chlewnej. Wydaje się nam, że jednym z podstawowych warunków otrzymania wysokich wyników jest posiadanie odpowiednio dobranego i przeszkolonego personelu technicznego. Personel ten musi być świadomy, że przy zastosowaniu tej metody rozrodu należy ściśle przestrzegać godzin zadawania preparatów i unasieniania co zapewnia planowany rytm produkcji wyznaczony terminami opróżnień kolejnych grup samic wprowadzanych do synchronizacji. Wystąpienie znacznej koncentracji porodów w grupach loch synchronizowanych (1—3 dni) stwarza konieczność zabezpieczenia odpowiedniej ilości miejsc w porodówce oraz pomieszczeń do odchowu prosiąt. Niezbędne jest także prowadzenie dokładnej dokumentacji hodowlanej odnośnie terminów unasieniania, powtórek i występowania rui, gdyż przypadkowe zadanie preparatu prośnym lochom może spowodować zamieranie miotu lub deformację płodów (4).

Otrzymane w tym doświadczeniu wyniki należy uznać za zachęcające, a tym samym metodę ułatwiającą znacznie pracę na fermie propagować do szerszego wprowadzenia.

Piśmiennictwo

1. Bergfeld J.: II Cong. Inter. VEB. Jenapharm, Weimar, 4, 20, 1971.
2. Bielański A.: Medycyna Wet. 27, 432, 1971.
3. Bielański A., Wierzchoś E.: Medycyna Wet. 23, 550, 1972.
4. King G. J.: Reprod. Fertil. 20, 551, 1969.
5. Kostow L., Andrew A.: II Cong. Inter. VEB Jenapharm, Weimar, 4, 41, 1971.
6. Pliško N. T.: Svinovodstvo, 10, 5, 1966.
7. Polge C., Day B. N., Groves T. W.: Vet. Rec. 83, 136, 1968.

Adres autora: dr Andrzej Bielański, ul. Stachewicza 40/115, 31-328 Kraków.

Белянский А., Вежхось Э., Оконьски Е. — **Некоторые аспекты синхронизации течки и овуляции у молодых свиноматок.**

Препарат Турисинхрон (Methallibur) и гонадотропины PMS и HCG применили с целью синхронизации течки и овуляции у 82 молодых свиноматок. Животных инсеминировали на 4 и 5 день после прекращения введения препаратов независимо от появления симптомов течки. Беременность продолжалась 114—116 суток а роды концентрировались на протяжении 4—5 дней. Опоросилось 64,4% свиноматок, а среднее число поросят в помёте равнялось 8,2 шт.

Bielański A., Wierzchoś E., Okoński J. — **Some aspects of oestrus and ovulation synchronization in sows.**

In 82 sows there were synchronized oestrus and ovulation by the use of Turisynchron (Methallibur) and gonadotrophines PMS and HCG. The animals were inseminated irrespective of the external symptoms of oestrus in 4-th and 5-th day after the application of Turisynchron. Pregnancy lasted from 114 to 116 days, and parturitions were concentrated in the period of 1—5 days. Farrowed 64.4% of animals, and the average number of live piglets reached 8.2 animals.

KRZYSZTOF ALBERT, JAN SAWICKI

Przypadek brzusznej ciąży pozamacicznej u królicy „pt”*)

Z Ośrodka Doświadczalnego Neurologii Porównawczej CMDiK PAN w Mińsku Mazowieckim

W 1964 r. została wykryta w Polsce mutacja wykazująca kliniczny zespół neurologiczny sprzężony z chromosomem płci x, u królika szynszyla (5, 6). Stała się ona modelem choroby dziedzicznej, nad którym Ośrodek Neurologii Porównawczej pracuje od szeregu lat, zajmując się zarówno charakterystyką chorej jednostki jak i charakterystyką choroby na przestrzeni pokoleń.

*) „pt” = paralytic tremor — symbol genetyczny nadany królikowi Osetowskiej przez Lindsey'a (2) dla odróżnienia od królika niemieckiego („tr”) (3) i amerykańskiego („ax”) (4).

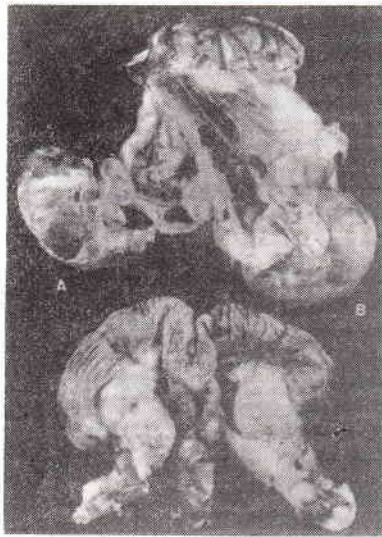
Z obserwacji klinicznej oraz z dotychczasowych badań nad plennością i płodnością u królików z dziedziczną drzącą porażką wynika znaczne obniżenie procentu zapłodnień u samic objawowych, obniżenie ilości miotów i ich liczebności, liczniejsze mioty poronne lub urodzone martwo, większa śmiertelność wśród noworodków. Ponadto u samic obserwuje się osłabiony instynkt macierzyński, słabszą w stosunku do zdrowych laktację, oraz znacznie częściej spotykaną patologię ciąży.

Na marginesie tych ogólnych nie podsumowanych jeszcze obserwacji chcielibyśmy przedstawić przypadek brzusznej ciąży pozamacicznej u królicy z tego właśnie stada.

Opis przypadku

Przypadek dotyczył 15-miesięcznej samicy nosicielki wieloródki, oznaczonej numerem 5077. Po ostatnim pokryciu zdrowym samcem w dniu 12.VII.71 r., po 28 dniach ciąży samica urodziła siłami natury 2 martwe płody. Po porodzie stan ogólny samicy budził zastrzeżenia, w związku z czym zdecydowano się na uspienie jej przez przedawkowanie Eunarconu.

Badaniem sekcyjnym stwierdzono w jamie brzusznej dwa płody umieszczone pod żołądkiem w okolicy krzywizny większej (ryc. 1). Obydwa płody znajdowa-

Ryc. 1. W górnej części zdjęcia widoczny wycinek ściany żołądka wraz z siecią i przyczepionymi do niej dwoma płodami. U płodu lewego A (mniejszy) widoczna mumifikacja części tylnej. W dolnej części zdjęcia macica z jajowodami i jajnikami (preparat formolowy, zdjęcie z natury)

ły się w workach płodowych i były całkowicie owłosione. Stwierdzano się u nich początkowe stadia mumifikacji. Badaniem sekcyjnym stwierdzono ponadto powiększenie macicy i rozpułchnienie jej błony śluzowej spowodowane odbytą ciążą i porodem. Brak jakichkolwiek śladów blizn lub zrostów w ścianie macicy będących wiadomym świadectwem przebytych urazów, w następstwie czego mogłoby dojść do wypadnięcia zapłodnionych jaj do jamy brzusznej oraz fakt urodzenia wcześniejszego dwóch płodów, przemawiałyby raczej za pierwotnym charakterem ciąży.

Jak podkreśla Zadura i wsp. (7) w polskim piśmiennictwie weterynaryjnym istnieją tylko sporadyczne doniesienia o ciąży brzusznej u zwierząt domowych. Zadura i wsp. (7) opisali ostatnio mnogą ciążę brzusznią u zającycy. W ich doniesieniu dwa płody zrośnięte były z otrzewną ścienną brzusznią. Autorzy doniesienia postulują dwie kolejne ciąży brzuszne, interesujące poza tym ze względu na późny okres drugiego zapłodnienia u zającycy (październik).

W naszej obserwacji nie mamy podstaw do przyjęcia dwóch zapłodnień ze względu na ścisłą hodowlaną i kliniczną kontrolę stada

„pt”. Nie przemawia również za dodatkowym zapłodnieniem prawie jednakowy stan dojrzałości płodów urodzonych siłami natury jak i znalezionych w jamie brzusznej. Wytłumaczenie różnej implantacji czterech zapłodnionych jaj (dwa w macicy, dwa w sieci okołożołądkowej) może pozostać tylko w sferze domysłów.

Autorzy niemieccy (1) wyrażają pogląd, że ciąży brzuszne pozamaciczne spotykane są częściej u zwierząt o ciążach mnogich. W takim ujęciu przypadek nasz nie odbiegałby od znanych odchyleń właściwych dla gatunku.

W ciekawszej interpretacji należałoby uwzględnić fakt, że uszkodzenia neuronalne ośrodkowego układu nerwowego u królika „pt” nie oszczędzają także podwzgórza i przysadki, układu kierującego centralnie funkcjami reprodukcyjnymi. Przytoczone na wstępie obserwacje dotyczące całego stada mogłyby potwierdzić tego rodzaju związki.

Piśmiennictwo

1. Cohrs P., Jaffe R., Meessen H.: Pathologie der Laboratoriumstiere Springer, 1958.
2. Lindsey R. J.: Biology of Laboratory Rabbit (University of Alabama in Birmingham 1972-in print-korespondencja osobista prof. Osetowskiej).
3. Nachtsheim H.: Erbpathologie der Nagetiere.: Pathologie der Laboratoriumstiere Ed. Cohrs, Jaffe, Meessen. Springer Berlin 1958.
4. O'Leary I. L., Fox R. R., Smith I. M., Inukai I.: J. Comp. Neur. 145, 307, 1972.
5. Osetowska E.: Acta Neuropath. (Springer) 8, 331, 1967.
6. Osetowska E., Taraszewska A.: Neuropat. Pol. 6, 3, 1968.
7. Zadura J., Roszkowski J., Przybytkiewicz A.: Medycyna Wet. 29, 48, 1973.

Adres autora: lek. wet. Krzysztof Albert, ul. Warszawska 126, 05-300 Mińsk Mazowiecki.

Альберт К., Савицки Я. — Случай брюшной внематочной беременности у крольчихи „pt”.

Исследования провели у крольчихи породы шиншилла страдающей наследственным заболеванием центральной нервной системы связанным с хромозомом X. Пятнадцатимесячная самка носитель порока родила в четвертых родах 2 мертвые плоды. В связи с плохим состоянием здоровья самку умертвили на 2 день после родов. На секции установили в брюшной полости под желудком в области большой кривизны два совсем образованные плоды. Авторы подозревают возможную связь генерализированного повреждения центральной нервной системы в месте с случаями указывающими на патологию размножения у кролика „pt”.

Albert K., Sawicki J. — A case of abdominal retrouterine pregnancy in a rabbit.

The authors described a case of retrouterine pregnancy in a rabbit of chincilla breed with inherent disease of central nervous system related with X chromosome. The female at the age of 15 months bred during the fourth pregnancy two dead fetuses. The rabbit was killed because of a bad state of health after two days since parturition. At necropsy there were stated two fetuses situated in the abdominal cavity under the ventriculum in the region of curvature major. The authors discussed the relation between the injury of the central nervous system and repeated incidences regarding the pathology of reproduction in a rabbit.

ANIRON

SYROP WYŁĄCZNIE DLA ZWIERZĄT

PREPARAT DOUSTNY PRZECIW NIEDOKRWISTOŚCI

SKŁAD:

Extractum aquosum hydrolysatii hepatis	0,5430
Ferrum sulfuricum oxydulatum	0,0750
Manganum sulfuricum	0,0035
Cuprum sulfuricum	0,0035
Cobaltum chloratum	0,0015
Saccharosum ad	1,0 ml

W wyniku skojarzonego działania składników — ANIRON pobudza czynność krwiotwórczą szpiku, zapobiega biegunkom, pobudza siły odpornościowe, wzmacnia apetyt, przyspiesza przyrost ciężaru ciała. Wskazany jest w niedokrwistości prosiąt (szczególnie w miesiącach zimowych i wczesną wiosną), w rekonwalescencji, w stanach wyniszczenia po przebytych chorobach zakaźnych, toksycznym uszkodzeniu wątroby. Zaleca się nadto podawanie preparatu lisom w okresie ciąży i cielętom w stanach rekonwalescencji.

DAWKOWANIE:

prosięta — 3—4 dni życia po 1/2 łyżeczki od herbaty na 1 szt. jednorazowo. Następnie z chwilą dokarmiania tj. około 5—6 dnia życia, należy dodawać do karmy po 1 łyżeczkę preparatu dziennie na 5 szt. prosiąt, a od 15 dnia życia po 2 łyżeczki na 5 szt.

cielęta — po 1 łyżeczce na 1 szt. co drugi dzień przez okres 2—3 tygodni

lisy — w okresie ciąży podaje się samicom 1 łyżeczkę na 1 szt. co trzeci dzień

UWAGA: zmętnienie lub niewielka ilość osadu nie dyskwalifikuje preparatu w okresie ważności.

OPAKOWANIE:

butelki po 100 i 500 ml

PRODUCENT:

**JELENIOGÓRSKIE ZAKŁADY FARMACEUTYCZNE „POLFA”,
Jelenia Góra, ul. W. Pola 13/18**

ZAWIADAMIAMY PT LEKARZY O URUCHOMIENIU PRODUKCJI

DETREOMYCyna

ŻEL 4%

doustny lek weterynaryjny

SKŁAD:

20 g żelu zawiera 800 mg chloramfenikolu (detreomycyny).

WŁAŚCIWOŚCI:

Detreomycyna jest antybiotykiem o szerokim spektrum działania. Hamuje syntezę białka drobnoustrojów Gram-dodatnich, Gram-ujemnych, riketsji, i tzw. dużych wirusów. Ze względu na postać preparat jest bardzo dogodny do stosowania doustnego.

WSKAZANIA:

Biegunki osesków i młodych zwierząt, szczególnie na tle kolibakteriozy u prosiąt i cieląt.

DAWKOWANIE:

Preparat wprowadza się głęboko do jamy ustnej (na trzon języka). Zapewnia to załączona do każdego opakowania specjalna nakrętka (nasadka). Z reguły wystarczy 2-3 krotne podawanie w odstępach 12 godzin.

Jednorazowa dawka wynosi 50 mg substancji czynnej na kilogram ciężaru ciała. W ciężkich tj. krwotocznych zapaleniach jelit dawkę można zwiększyć do 100 mg substancji czynnej na 1 kg c.c. Praktycznie, w zależności od ciężaru ciała prosiąt stosuje się jedną tubkę na 3-6 sztuk.

OPAKOWANIE:

tuby po 20 g

PRODUCENT:

JELENIOGÓRSKIE ZAKŁADY FARMACEUTYCZNE „POLFA”

Informacji udziela: Dział Informacji i Współpracy Naukowej,
Jelenia Góra, ul. W. Pola 13/18, tel. 228-21 wew. 341.